

Smart rural areas in the 21st century

Var pieteikties projektā “Viedās lauku teritorijas 21. gadsimtā”

Eiropas Savienības partneru apvienība “Ciematu tīklojuma partnerība” (*Village Network Partnership*) izveidota, lai veicinātu Viedo lauku teritoriju/ciematu (*Smart Villages*) attīstību dažādās Eiropas valstīs un reģionos. Partnerībā piedalās 28 nacionālie eksperti no visām ES valstīm un Apvienotās Karalistes. Projektā paredzēts izveidot tiešsaistes platformu, kas piedāvātu vienā vietā apkopotus kontaktus un informāciju par Viedo ciematu attīstību ES, tajā skaitā ceļa karti lauku teritorijām, kuras vēlas piedalīties Viedo ciematu partnerībā, kā arī piedāvāt jaunus risinājumus un labās prakses piemērus Viedo ciematu attīstībai.

Partnerība ir atvērta jaunu Viedo ciematu dalībai, kuri vēlētos tajā piedalīties un izmantot piedāvātās iespējas, iesniedzot savus pieteikumus **līdz šā gada 5. maijam**. Lai pieteiktos, dalībniekiem jāatbilst ES Viedo ciematu definīcijai, kā arī partnerības izvirzītiem kritērijiem.

ES definē Viedos ciematus kā kopienas lauku teritorijās. Partnerības ietvaros šī definīcija ir precizēta, nosakot, ka Viedie ciemati:

- Spēj formulēt, aprakstīt un, ideālā gadījumā, pierādīt ar faktiem vai skaitļiem visām teritorijas vienībām kopīgos izaicinājumus;
- Izprot jaunās attīstības iespējas, pamatojoties uz vietējo vērtību izvērtēšanu;
- Ir izstrādājuši viedās stratēģijas un apzinājuši iespējas, kas nepieciešamas pārmaiņu īstenošanai;
- Sasnieguši taustāmus un, ideālā gadījumā, izmērāmus rezultātus sava “ciemata” līmenī.

Lai gan Viedo ciematu veidošanai nav noteikti ierobežojumi, tomēr, ņemot vērā “ciemata” būtību, lielākas pilsētas, t. i., ar vairāk nekā 15 000 iedzīvotājiem tiks apstiprinātas dalībai vienīgi labi pamatotos izņēmuma gadījumos.

Būtisks Viedo ciematu attīstības stratēģijas aspekts ir kopīgu energoefektivitātes un digitalizācijas pasākumu īstenošana. Svarīgi ir jau iepriekš kopīgi īstenotie pētījumi, pilotprojekti vai atbalsta izmantošana no KLP (Kopīgās lauksaimniecības politikas), t. sk. LEADER/CLLD, ES Kohēzijas politikas instrumentiem, Apvārsnis-2020, *Interreg*, *The Connecting Europe Facility*, *Europe for Citizens* un citām programmām. Savukārt Viedā ciemata un tā kopīgas stratēģijas izveide dod papildus iespējas finansējuma saņemšanai pašu ciematu attīstības mērķiem no iepriekš minētajiem avotiem.

Partnerības izveidošanas sākuma posmā projektā jau tikuši iekļauti šādi Viedie ciemati: *Raudanmaa* (Somija), *Dingle* (Īrija), *Kythera* (Grieķija), *Mukarov* (Čehija), *Moans-Sartoux* (Francija). Plašāka informācija par Viedo ciematu tīklu (*Smart Village Network*) ir pieejama šeit (angļu valodā): <https://www.smart-village-network.eu/network>.

Viedo ciematu tīklā līdz šim reģistrēti arī trīs Viedie ciemati no Baltijas valstīm, kurus pārstāv biedrība “Jūras zeme”, PPP asociācija “Zied zeme” Latvijā un Harju novada ciematu asociācija Igaunijā. Informācija par Latvijas iesaistīto organizāciju aktivitātēm pieejama šeit (latviešu valodā): http://www.ziedzeme.lv/lv/projekti/zied_zeme_strategija/ un <https://juraszeme.lv/index.php/sadarbibas-projekti/projekts-smart-villages-leader-network/>.

Lūdzam skatīt projektā iesaistīto viedo ciematu profilus (angļu valodā) pievienotajā pielikumā.

Smart rural areas in the 21st century

Partnerībā iekļautajiem Viedajiem ciematiem iespējams pievienoties vēl 2 vai 3 dalībniekiem no Latvijas, iesniedzot savus pieteikumu **līdz šā gada 5. maijam**. Lai piedalītos, nepieciešams aizpildīt tiešsaistē izveidotu pieteikuma formu, kas atrodama šeit: <https://form.jotformeu.com/E40/smart-rural-application>.

Pieteikuma iesniegšanas procesā palīdzību gan konsultāciju, gan pieteikumu iesniegšanas veidā angļu valodā var sniegt projekta partnerības valstu eksperti. “Ciematu tīklojuma partnerību”, kā arī Viedo ciematu tīklu vada Briselē bāzētā E40 grupa (<https://www.e40.eu/>), un tās sadarbības partneris Latvijā ir Latvijas Universitātes Eiropas un sabiedrības attīstības studiju akadēmiskais centrs (<https://www.lu.lv/cets/lat/>). Gadījumā, ja rodas papildu jautājumi vai nepieciešama informācija, lūdzam sazināties ar Latvijas Universitātes Eiropas un sabiedrības attīstības akadēmisko studiju centra ekspertu Zani Zeiboti (e-pasts: zane.zeibote@lu.lv; tel. 29417214).

Ieguvumi no pieteikšanās un dalības partnerībā

Viedajiem ciematiem, kuri būs pieteikušies dalībai partnerībā **līdz šā gada 5. maijam šeit**: <https://form.jotformeu.com/E40/smart-rural-application>, neatkarīgi no tā, vai tie tiks vai netiks apstiprināti pilnvērtīgai dalībai projektā, tiks piešķirta iespēja apmeklēt partnerībā iekļautos Viedos ciematus un dalīties pieredzē, ja tiks izteikta šāda vēlme. Viena no projekta aktivitātēm ir studiju vizītes Viedajos ciematos. Dalībniekiem, kuri būs pieteikušies partnerībai **līdz š. g. 5. maijam** un izteikuši interesi piedalīties pieredzes apmaiņā, būs iespēja apmeklēt partnerības Viedos ciematus, dalībnieku ceļa un apmešanās izdevumi tiks segti no šī projekta līdzekļiem.

Tiem Viedajiem ciematiem, kuri būs pieteikušies dalībai partnerībā **līdz šā gada 5. maijam** un tiks apstiprināti pilnvērtīgai dalībai projektā, būs nodrošinātas arī papildus konsultācijas, mācības un cita veida atbalsts, lai palīdzētu pilnveidot un attīstīt sava Viedā ciemata stratēģiju.

Neatkarīgi no pieteikšanās dalībai partnerībā visiem ciematiem, kuri vēlētos izmantot projekta tiešsaistes platformā piedāvātos “viedos risinājumus”, tiks nodrošināta šāda iespēja. Turklāt visiem interesentiem būs iespēja iekļūt projekta tiešsaistes platformas kontaktu sarakstā/datu bāzē un saņemt regulāru informāciju par projekta jaunumiem. Jebkuram ieinteresētajam ciematam būs iespēja arī pievienoties Viedo ciematu tīklam, kurš turpinās atbalstīt un informēt tā biedrus par Viedo ciematu attīstību.

Ja esat ieinteresēti un vēlaties piedalīties “Ciematu tīklojuma partnerībā”, izmantojot kādas no iepriekš minētajām iespējām, lūdzu, sazinieties ar Latvijas projekta ekspertu Zani Zeiboti (e-pasts: zane.zeibote@lu.lv; tel. 29417214).

Pieteikšanās kritēriji

Viedajiem ciematiem, kuri vēlas pieteikties dalībai šajā partnerībā **līdz šā gada 5. maijam**, jābūt motivācijai un potenciālam kļūt par efektīvi funkcionējošu Viedo ciematu, izmantojot partnerības sniegto atbalstu un iespējas.

Pieteikumu vērtēšanas galvenie kritēriji redzami zemāk pievienotajā tabulā. Tie tiks vērtēti skalā no 1 (zemākais vērtējums) līdz 5 (augstākais vērtējums).

Smart rural areas in the 21st century

Pieteikumu izvērtēšanas indikatīvie kritēriji

Specifiskie kritēriji	Vērtēšanas pamatojums
Motivācijas līmenis	Demonstrēta vēlme īstenot Viedā ciemata attīstības plānu. Skaidra motivācija, kāpēc vēlas veidot Viedā ciemata stratēģiju.
Kapacitāte un resursi	Veids un pakāpe, kādā ciemats plāno piesaistīt cilvēkresursus, lai strādātu pie viedajiem risinājumiem un īstenotu Viedā ciemata īstenošanas plānu, t.sk.: <ul style="list-style-type: none"> • Vietējo iedzīvotāju – aktīvistu grupa(s). • Spēcīga līderība, • Efektīvas/innovatīvas pārvaldes struktūras, • Prasmīgi vietējie darbinieki (procesu virzītāji), • Brīvprātīgie.
Tehniskā un fiziskā attīstība	Kādā līmenī ciemats spēj nodrošināt tehnisko kapacitāti, lai īstenotu plānotos pasākumus, piemēram: <ul style="list-style-type: none"> • Atbilstošas kvalitātes interneta pieejamība (varbūt cits, bet fokuss uz digitalizācijas veicināšanu), • Attīstāmās teritorijas/ēkas/ infrastruktūra u. c., kas nepieciešams plānoto pasākumu īstenošanai.
Sagaidāmā ciemata izveides rezultātā iegūstamā pievienotā vērtība	Sagaidāmā pievienotā vērtība no ciemata dalības sagatavošanās pasākumos (šī projekta ietvaros), piemēram, vai pasākumi, lai kļūtu par Viedo ciematu, tāpat tiktu īstenoti arī bez piedalīšanās, apsvērumi par papildu pievienoto vērtību, ko iegūtu no dalības, un iespējamie zaudējumi. Marginalizācijas līmenis, teritorijas attālums /atstumība un citi teritorijai neizdevīgi aspekti (ko varētu risināt ar Viedā ciemata izveidi).
Integrēta pieeja	Līmenis, kādā ciemats plāno sekot integrētai pieejai, attīstot savu stratēģiju.
Inovācijas potenciāls	Līmenis, kādā plānotie risinājumi/idejas ir jaunas un inovatīvas vietējā kontekstā (jauni darbošanās vai tehnoloģiju veidi, vai arī plānotā digitālā vai sociālā inovācija u. c.). Vietējo publisko-privāto-pilsonisko partnerību sadarbība ar pētniecības institūcijām un inovāciju veicinātājiem. Sadarbības raksturs un rezultāti.
Vēlme sadarboties	Līmenis, kādā ciemats plāno īstenot pasākumus sadarbībā ar citiem ciematiem/partneriem (piemēram, kopīgi pakalpojumi).
Gatavība pieredzes un zināšanu apmaiņai	Vēlme un gatavība dalīties pieredzē ar pārējiem (piemēram, pieredze kopīgu projektu vai transnacionālās sadarbības īstenošanā). Ciemata idejas virzītāju pamata angļu valodas zināšanas, kas nepieciešamas, lai komunicētu ar citiem ciematiem un ieinteresētajiem partneriem, kas piedalīsies pieredzes

Smart rural areas in the 21st century

	apmaiņā.
Pieredzes pārņemšanas iespējas	Raksturīgākie izaicinājumi/vajadzības, aspekti vai problēmas, kas varētu skart arī citus Viedo ciematu veidošanas kontekstā u. tml. (kontekstam nav jābūt unikālam), no kurām varētu mācīties un pārņemt pieredzi arī citi ciemati. Iespējas īstenot ieviestos risinājumus arī citās vietās.